

ikke at være for streng i dette Tilfælde, men man maa dog i det Hele bemærke, at det er en saa stor Uregelmæssighed, at Udvalget vanskelig vil kunne anbefale lignende Ting i andre Tilfælde.

Med den ærede Justitsminister er der forhandlet om Lovligheden af Præmielaan og midlertidig Afgang til Hospitalerne for Tilskadekomne. Opmærksomheden er i den senere Tid temmelig stærkt bleven henledet paa de saakaldte Præmielaan. Nu er det, som bekendt, etableret, at Præmielaan ikke betragtes som ulovlige her i Landet, men Spørgsmaalet bliver, hvilke Laan der i Virkeligheden kunne siges at gaa ind under Præmielaan. Thi fordi Præmielaan af en vis Art ere betragtede som lovlige, følger ikke deraf med Nødvendighed, at ethvertjohelst Laan, der kaldes sig Præmielaan, maa betragtes som lovligt. Det staar for mig saaledes, at Præmielaan ganske i Almindelighed altid kunne betragtes som Lotterier, men der er dog en væsentlig Forskjel. Det Karakteristiske ved Præmielaan er jo det, at, hvad der ellers udbetales som Rente af et Laan, her bliver fordelt som Gevinst paa Obligationseierne efter visse bestemte Regler. Naar nu hele Beløbet paa denne Maade fordeles som Gevinst, maa vistnok Vedømmelsen af, hvorvidt Præmielaan ere lovlige, gaa ind under den Afgjørelse, som allerede har fundet Sted, men noget anderledes stiller det sig sikkert, naar kun en Del af Renten bliver fordelt som Præmie, medens den anden bliver holdt tilbage og anvendt til ganske andre Diemed, der ikke vedkomme Laaneforretningen som saadan, til filantropiske Diemed eller stundom endog til aldeles private Diemed. I saa Tilfælde tror jeg ikke, at det vil kunne statueres, i alt Fald bør det ikke fra Statens Side anerkjendes, at saadanne Laan ere berettigede, og at den Afgjørelse, der allerede har fundet Sted, bør komme dem til Gode; i alt Fald bør man søge at træde op imod dem. Det er en Selvfølge, at der af ethvert Præmielaan ligesom af enhver Statslaaneforretning og enhverjohelst Laaneforretning maa beregnes et Beløb til Provision, til Forhandlingsomkostninger osv. Lad os tage et bestemt Exempel. Der er i alle vore Blade blevet udbudt et Præmielaan fra Holland under Navn af „det hvide Kors“. Af dette Præmielaan skal, saavidt man kan se af den forøvrigt paa Skruer satte Indbydelse, 15 pCt. anvendes til Forhandlingsomkostninger, og derimod er der Intet at sige, forsaavidt det er sagt aabent i Forveien. Men naar man efter at have fradraget dette Beløb gennemregner dette Laans Plan, viser det

sig, at Idet Rentebeløb, som bliver tilovers — selvfølgelig med Renter og Rentens Rente i Løbet af de mange Aar, inden hvilke Laanet skal tilbagebetales — langtfra altsammen vil blive anvendt til Præmier, men at en meget væsentlig Del deraf bliver borte. I saa Tilfælde maa dette ikke betragtes som Laan, men rent ud sagt som Lotteri, foretaget i det Diemed, som angives. Det op-hører derved at være en Pengesforretning — det er det, som er det Afgjørende derved — men bliver en Transaktion, foretaget i et ganske andet Diemed. Det Samme vil vistnok befindes at være Tilfældet ved flere andre af de Præmielaan, der kalde sig saaledes, men som i Virkeligheden ere Lotterier, endog saa Lotterier af den allerværste Art. Det skal være mig kjært, dersom den ærede Justitsminister vilde se sig i Stand til at træde op her imod og befri Samfundet for den Fristelse, der ligger i disse Præmielaan, navnlig efter den Maade, hvorpaa de udbydes, der fremstille Fordelene som overordentlig store og skjule de Svagheder, som flæbe ved dem.

Hvad det andet Samraadsspørgsmaal angaar, om midlertidig Afgang til Hospitalerne for Tilskadekomne, er det ærede Medlemmer bekendt, at der har været Tilfælde, hvor Hospitalerne enten ikke have set sig i Stand til eller maasse ikke have haft god Villie til at modtage Tilskadekomne. Jeg skal ikke dømme om, hvad Aarsagen har været i de enkelte Tilfælde, men det vil vistnok være ønskeligt at faae en almindelig Regel om, at Hospitalerne skulle modtage Tilskadekomne. Derved menes selvfølgelig ikke, at Hospitalerne skulle modtage Patienter; thi i saa Henseende ere selvfølgelig Hospitalerne nødte til at have deres bestemte Regler; men de, som ere komne til Stade og som følge deraf trænge til vieblikkelig Bistand, burde ethvert Hospital, som overhovedet er indrettet paa kirurgiske Tilfælde, være forpligtet til at modtage. Disse Bemærkninger tillade vi os nærmest at henvende til den meget ærede Justitsminister, hvem Sundhedspleien i Almindelighed her i Landet er underlagt. Men forøvrigt er her jo Hospitaler, som sortere under andre Ministre, og da jeg ser, at disse ærede Ministre ere til Stede, turde maasse de samme Bemærkninger betragtes som henvendte til dem.

Under Nr. 34 søges der en Bevilling til Erhvervelse af en Eiendom til et Gymnastikhus for Kønne høiere Realskole. Det er et Forslag, som Udvalget har tiltraadt, men idet man tiltræder det, maa man tage et Forbehold mod fremtidige Byggeplaner,